A hidrológiai körfolyamat és a vízkészletek¹

A hidrológia körfolyamat (1. ábra) során a víz három globális hidrológiai rendszerben tározódik:

- ≈ légkör
- ≈ szárazföldek
- ≈ világóceán: az óceánok és a tengerek összessége

A szárazföldeken az alábbi víztározási helyek fordulnak elő:

- ≈ a terep felszínén lefolyás közben
- ≈ a terep felszínén hó és jég formájában
- ≈ tavakban
- ≈ patak és folyómedrekben
- ≈ felszín alatt: talajnedvesség, talajvíz, rétegvíz, hasadékvíz

1. ábra: A hidrológiai körfolyamat.

- ≈ A Föld teljes vízkészletét 2 milliárd km³-re becsülik. Ez a vízkészlet a Föld, mint égitest kialakulása óta változatlan, és a Föld teljes tömegének 1%-a.
- ≈ Ezen vízkészletnek mintegy 37%-a kémiailag kötött víz, a szabad vízkészlet 1,36 milliárd km³-re tehető.
- ≈ A szabad vízkészletek mintegy 97 %-a sós tengervíz, és a 3%-ra tehető édesvíz jelentős része (2,14%) a sarki jégtakarókban, illetve a gleccserekben fordul elő.
- ≈ 0,001% felhők, köd, vízgőz

≈ Így a teljes vízkészletnek csupán 0,03%-a (8,7 millió km³) a ténylegesen hasznosítható, hozzáférhető édesvíz.

≈ Ennek 3%-a felszíni, 97%-a talajvíz (1. táblázat)

¹ http://www.agr.unideb.hu/ebook/vizminoseg/a_hidrolgiai_krfolyamat_s_a_vzkszletek.html

A hidrológiai körfolyamat és a vízkészletek

1. táblázat: A földi vízformák

Hidroszféra rész		Mennyiség (1000 km³)	Összes víz %-ában	Édesvizek %-ában
Világóceánok		1338000	96.5	_
Felszín alatti víz	Össz.	23400	1.7	_
	Édesvíz	10530	0.76	30.1
Talajnedvesség		16.5	0.001	0.05
Jég, hó		24364.1	1.766	69.56
Tavak	édesvizű	91	0.007	0.26
	sósvizű	85.4	0.006	
Mocsarak		11.5	0.0008	0.03
Folyóvizek		2.1	0.0002	0.006
Élőlények		1,1	0.0001	0.0003
Légkör		12.9	0.001	0.04

Magyarország vízháztartása

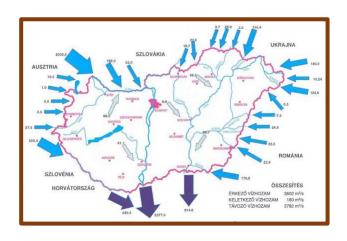
Az átlagos évi vízforgalom jellemző adatai a következők (2-3. ábra és 2. táblázat):

- ≈ az ország területére hulló csapadék 58 km³
- ≈ a belépő vízfolyások vízszállítása 114 km³
- ≈ az ország területén elpárolgó víz 52 km³
- ≈ a kilépő vízfolyások vízszállítása 120 km³

Az elmúlt évek csapadékhiánya és a vízfolyások felső szakaszán létesült tározók következtében mind a belépő, mind a kilépő vízhozamok csökkenő tendenciát mutatnak.

2. ábra: Magyarország vízháztartása

3. ábra: A be- és kilépő felszíni vizek

A hidrológiai körfolyamat és a vízkészletek

2. táblázat: Magyarország vízháztartása

Beérkező víz (km³/év)	114		
Távozó víz (km³/év)	120		
		Felszíni vízbe	4,5
Csapadékvíz (km³/év)	58	Felszín alatti vízbe	3,5
		Talaj és növényzet	50
		Talajból és növényzetből	50
Párolgó víz (km³/év)	52	Vízhasználat során	0,6
		Felszíni vizekből	1,4
		Csapadékból	4,5
Felszíni vízbe jut (km³/év)	14,4	Vízhasználatokból	6,8
		Felszín alatti vízből	3,1
T/(1 /1 /1 /1 3 //)	7.4	Felszín alatti vízből	2
Vízhasználatok (km³/év)	7,4	Felszíni vízből	5,4
		Vízhasználattal	5,4
Felszíni vízből távozik (km³/év)	8,4	Párolgással	1,4
(Felszín alatti vízbe	1,6